

Asia: VN/24936/2021

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (viides kierros)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Keskuskauppakamarilta lausuntoa koskien yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain (508/2020) muuttamista. Esityksen tavoitteena on jatkaa kustannustuen myöntämistä kohdennetusti toimialoille, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemian aiheuttamista taloudellisista ongelmista. Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin uusi kustannustuen muoto, joka kohdistettaisiin matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alan yrityksille lakiin lisättävän toimialalistauksen mukaan. Lisäksi kustannustukea voitaisiin myöntää muillekin yrityksille, mikäli yritykseen on kohdistunut julkisoikeudellinen rajoitus joko suoraan tai asiakaskunnan kautta. Viranomaisten suositukset eivät olisi riittävä peruste tuen saamiseksi.

Keskuskauppakamarin mukaan kustannustuen viides hakukierros koronakriisistä pahiten kärsineille aloille on tarpeellinen. On edelleen yrityksiä, joiden osalta korona-ahdinko ei ole ohi tai tilanne on vasta hiljalleen helpottamassa lähes puolitoista vuotta kestäneen kriisin ja sinnittelyn jälkeen. Kustannustuen päättynyt neljäs hakukierros kohdentui ajanjaksolle 1.3.-31.5. Tämän jälkeen on edelleen ollut voimassa yritysten liiketoimintaa haittaavia rajoitustoimenpiteitä. Koska rajoitustoimia on edelleen voimassa nyt lokakuussa, Keskuskauppakamari esittääkin, että kustannustuen viidennen hakukierroksen suunniteltu ajankohta pidennettäisiin koskemaan myös lokakuuta niin, että tukikausi olisi 1.6.-31.10.2021.

Keskuskauppakamarin mukaan lakiin esitetty 5 e §:n toimialalistaus on puutteellinen. Listalle tulisi lisätä henkilöliikenne. Henkilöliikennealan yritykset, jotka liittyvät olennaisesti matkailuun, ovat olleet koronan suurimpia kärsijöitä. Lisäksi listauksessa tulisi huomioida mm. elokuvateatterit.

Kustannustuen toimialarajauksiin liittyen, Keskuskauppakamarin mukaan on tärkeää, että myös 5 e §:n toimialalistauksen ulkopuoliset yritykset voivat hakea kustannustukea, jos niiden liiketoiminta on

kärsinyt koronarajoituksista johtuen. Tuen hakijoille on annettava mahdollisuus kuvata yrityksensä todellinen taloudellinen tilanne ja poikkeuksia toimialoihin on voitava tehdä. Toimialarajaus vaatii joustavuutta myös, koska moni yritys toimii samaan aikaan useilla eri toimialoilla ja joissakin tapauksissa toimialaluokitus ei myöskään välttämättä vastaa yrityksen todellista toimintaa.

Keskuskauppakamarin mukaan viranomaisten suositusten aiheuttaman haitan liiketoiminnalle, tulisi olla perusteena kustannustuen saamiselle julkisoikeudellisten rajoitusten lisäksi. Esimerkiksi hallituksen antama etätyösuositus on otettu vakavasti ja sen seurauksena monen yrityksen liiketoiminta on kärsinyt.

KUSTANNUSTUEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan kustannustuen yritysکوhtainen enimmäismäärä, tulisi nostaa 10 miljoonaan euroon esitetyn miljoonan euron sijaan. Samalla kuitenkin niin, että tukien yritysکوhtainen yhteenlaskettu enimmäismäärä olisi 10 miljoonaa euroa. Tämä kustannustuen enimmäismäärän nostaminen on mahdollista toteuttaa EU:n väliaikaisten valtioneuvostojen puitteissa.

Keskuskauppakamari painottaa, että yrityksille Suomessa myönnettävä kustannustuki on ollut koko kriisin ajan huomattavasti vähäisempää kuin mitä EU:n valtioneuvostojen olisivat mahdollistaneet. Tuet ovat olleet myös merkittävästi pienempiä kuin tuet, joita yrityksille on maksettu muissa Pohjoismaissa. Tämä heikentää suomalaisten yritysten kilpailukykyä suhteessa verrokkimaihin kuten Ruotsiin. Erityisesti tämä valinta on kohdellut huonosti suuria yrityksiä, jotka ovat myös merkittäviä työllistäjiä.

Sipola Johanna
Keskuskauppakamari